

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๕

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่

๕๕๓/๒๕๖๕

เรื่อง

ห้ามพระภิกษุสามเณรเกี่ยวข้องกับกัญชา

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า กัญชา พืชในตระกูล Cannabis มีสารเคมี cannabinoids อยู่จำนวนหนึ่ง โดยสารสำคัญในกลุ่มนี้ที่เชื่อว่าออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท คือ d9 - tetrahydrocannabinol (THC) และสารดังกล่าวจัดอยู่ในกลุ่มวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในประเภท ๑ ตามพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ การค้นคว้าเกี่ยวกับฤทธิ์ของ THC นำไปสู่การผลิตยา Dronabinol (marinol) ซึ่งมีส่วนผสมของ THC สำหรับใช้ในผู้ป่วยมะเร็งที่รักษาด้วยวิธีเคมีบำบัดเพื่อป้องกันอาการคลื่นไส้ อาเจียน และทำให้เพิ่มความอยากอาหารในผู้ป่วยเอดส์ และใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ในด้านต่าง ๆ จัดอยู่ในกลุ่มยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

กระทรวงสาธารณสุขได้มี ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๓๕ ง ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ กำหนดให้กัญชา กัญชง พืชจากยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ เนื่องจากในกัญชา จะมี THC ประกอบอยู่ถึง ๑๒% และมี CBD เพียงไม่ถึง 0.30% เท่านั้น สารสกัด CBD ที่มี THC ไม่เกิน ๐.๒% ไม่เป็นยาเสพติด สามารถใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย ได้แก่ ทางทางการแพทย์ การศึกษาวิจัย ทำผลิตภัณฑ์ เช่น ยา อาหาร สมุนไพร และเครื่องสำอาง โดยมีข้อแม้ให้สารสกัดดังกล่าวจะต้องได้จากกัญชงหรือกัญชาที่ผลิตภายในประเทศเท่านั้น เพื่อสนับสนุนด้านการแพทย์ กัญชา กัญชง จึงไม่ใช่สารเสพติดอีกต่อไป

จากการประกาศได้กำหนดให้กัญชา กัญชง พืชจากยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ดังกล่าว ได้มีหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ มีความห่วงใย และเป็นกังวลเกี่ยวกับสาร THC ที่มีอยู่ในกัญชา กัญชง จึงได้ออกประกาศในลักษณะการป้องกัน เช่น

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศห้ามมิให้สถานศึกษา ส่วนราชการ หน่วยงานในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา บุคลากร ใช้ จำหน่าย กัญชา กัญชง

กระทรวงสาธารณสุข ได้มีประกาศ เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. ๒๕๖๕ ห้ามสูบในที่สาธารณะ ห้ามใช้กับสตรีมีครรภ์ หรือสตรีให้นมบุตร หรือการจำหน่ายให้กับผู้ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี

กระทรวงกลาโหม ได้จัดทำแนวปฏิบัติ เพื่อควบคุมการใช้หรือบริโภคกัญชา กัญชง ให้ทหารทุกระดับชั้น และกำลังพล ใช้กัญชา กัญชง อย่างถูกวิธี และเป็นไปตามกฎหมายกำหนดโดยเคร่งครัด

ในส่วนของคณะสงฆ์เห็นว่า ประเด็นดังกล่าว อาจส่งผลให้พระภิกษุสามเณร ซึ่งอาจใช้โอกาสนี้ เพาะปลูก หรือเสพกัญชา โดยสำคัญผิดว่าทำแล้วไม่ผิดกฎหมาย ใคร ๆ ก็สามารถทำได้ เพราะไม่ได้เป็นยาเสพติดให้โทษตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดจากประเด็นดังกล่าวได้ปรากฏนัยสำคัญในมหาปเทศ ๔ หมวดที่ ๒ เฉพาะในทางพระวินัย

๑. สิ่งใดไม่ได้ทรงห้ามไว้ว่าไม่ควร แต่เข้ากันกับสิ่งที่ไม่ควร (อกัปปิยะ) ชัดกับสิ่งที่ควร (กัปปิยะ)
สิ่งนั้นไม่ควร
๒. สิ่งใดไม่ได้ทรงห้ามไว้ว่าไม่ควร แต่เข้ากันกับสิ่งที่ควร (กัปปิยะ) ชัดกับสิ่งที่ไม่ควร (อกัปปิยะ)
สิ่งนั้นควร
๓. สิ่งใดไม่ได้ทรงอนุญาตไว้ว่าควร แต่เข้ากันกับสิ่งที่ไม่ควร (อกัปปิยะ) ชัดกับสิ่งที่ควร (กัปปิยะ)
สิ่งนั้นไม่ควร
๔. สิ่งใดไม่ได้ทรงอนุญาตไว้ว่าควร แต่เข้ากันกับสิ่งที่ควร(กัปปิยะ) ชัดกับสิ่งที่ไม่ควร(อกัปปิยะ)
สิ่งนั้นควร

การเสพกัญชา ถึงแม้ว่าพระวินัยไม่ระบุไว้ชัดเจนว่า เป็นการทำความผิดพระวินัย แต่กัญชาเป็นสิ่งมีเมฆา ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท อาจนำมาซึ่งการกระทำผิดพระวินัยได้ และเป็นโลกวัชชะ จึงเห็นว่าไม่เหมาะสมกับสมณสาธูป ซึ่งเป็นสมณเพศ หรือเพศบรรพชิต อยู่ในฐานะปุชณีย์บุคคลที่ชาวพุทธให้ความเคารพกราบไหว้ ไม่ควรมีอาจารย์เยี่ยงคฤหัสถ์

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นควรนำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณา ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติวางแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ห้ามวัดทุกวัดใช้พื้นที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ เพาะปลูกกัญชง กัญชา ตลอดถึงพืชกระท่อม
๒. ห้ามพระภิกษุสามเณร ใช้กัญชง กัญชา เพื่อเสพ หรือเพื่อนันทนาการใด ๆ เว้นแต่เป็นการบำบัดรักษาโรคตามแพทย์สั่ง
๓. ห้ามพระภิกษุสามเณรมีกัญชง กัญชา ไว้ในครอบครอง และให้วัดเป็นเขตปลอดกัญชง กัญชา ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ พ.ศ. ๒๕๖๑
๔. มอบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติแจ้งเจ้าคณะผู้ปกครองทุกระดับได้กำชับให้คณะสงฆ์ในปกครองปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคมอย่างเคร่งครัด
๕. กรณี พระภิกษุ สามเณรฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคมนี้ ให้เจ้าคณะผู้ปกครองดำเนินการใช้มาตรการจากเบาไปหาหนัก จนถึงการดำเนินการตามกฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ว่าด้วยการให้สละสมณเพศ และให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

(นายสิปปंबर แก้วงาม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

